GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Leaf Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0412
4	Work Number	R 1988
5	Page No (From... To)	1 to 132
6	Name of the Work	BHAGAVATHAMU
7	Subject	ITHIHASAMU

Tel
412

TEL.B
412

Govt. O. Mss. Library
No. R. 1988

భారతము (సంచిక-10)
R. 1988
Tel. B. 412

TEL R 1988
B 412

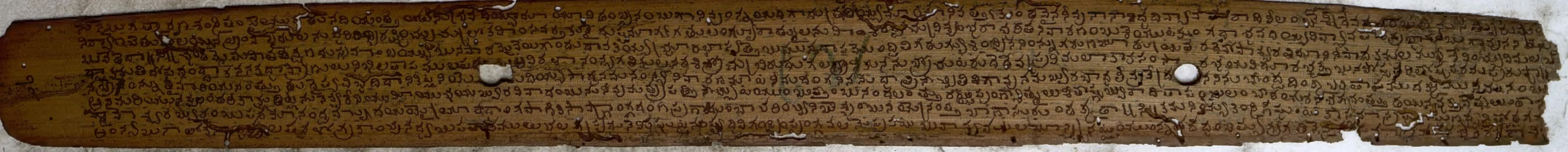

ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂತೃಪ್ತನಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಸಂಪನ್ನ

ಕಾಲಮಾನ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿಸಿದ

ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಯೇ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಹಾಯ

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಂಗಭೋಗ ರಂಗಭೋಗ

ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಸಂತತಿಯವರು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಕೆತ್ತಿದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಸನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನದ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಲುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸ್ಪಷ್ಟ

ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಲತಿಲಕ ಚಾಲುಕ್ಯಾಭರಣ ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಜಯಾದಿತ್ಯ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯ ಧರ್ಮಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಜಯ

ಸಿರಿಯಂ ಪಡೆದು ಪೆರ್ಚಿದ ಪೆಂಪಿನಿಂ ಪೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸಕಲಾಗಮ ಪಾರಾವಾರ ಪಾರಗರುಂ ಸಮಸ್ತ ಭುವನ ಸಂಸ್ತುತ ಚಾರಿತ್ರರುಂ ಸಮಸ್ತ ಸಮಯ ಸಮುದ್ಧರಣ ಸಮರ್ಥ

ಪುಟ

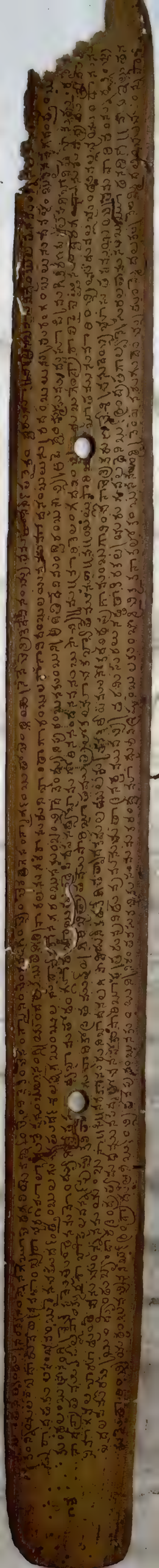

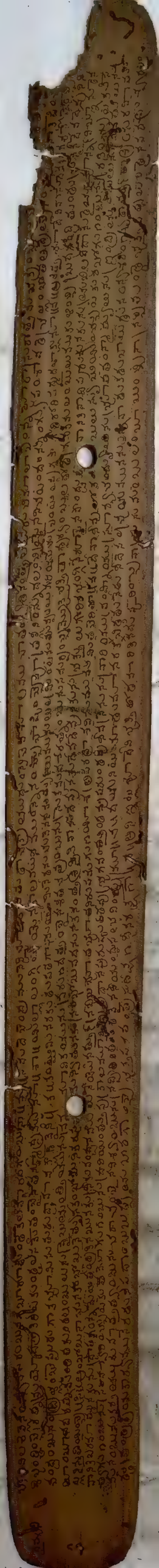

ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಗಂಭೀರ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಾಮೋಘಲಾಂಛನ ಜೀಯಾತ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥಸ್ಯ ಶಾಸನಂ ವೃಷಭೇಶಿನಃ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯ ಕೊಂಗುಣಿವರ್ಮ ಧರ್ಮಮಹಾರಾಜರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯಂ ಸಂವತ್ಸರಂ ಪ್ರತಿವರ್ಷಂ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಮಾಗಿ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಅವರ ಪಾದಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಸಾಮಂತರುಂ ಮಹಾಸಾಮಂತರುಂ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರುಂ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳುಂ ಮಹಾಸೇನಾಪತಿಗಳುಂ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡದಂಡನಾಯಕರುಂ ಮಹಾಪ್ರತಿಹಾರರುಂ ಮಹಾಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಗಳುಂ ಮಹಾಪುರೋಹಿತರುಂ ಮಹಾಪ್ರಧಾನಾಮಾತ್ಯ

ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ

ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಯೇ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೈ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಮಾತಾಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಗ್ರಾಮದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಹದ್ಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಭಕ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಜನೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಿತ್ರೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬಂಧುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಗೋಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಜೀವೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಾತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸ್ತ್ರೀಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಪುರುಷೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬಾಲೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಯುವಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ವೃದ್ಧೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸಾಧುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸಜ್ಜನೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸಾಧ್ವೀಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸಾಧಕೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಸಾಧಕ

ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪುನರ್‌ರಚಿಸಲು ಶಾಸನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಆಧಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಬಿ. ಎಲ್. ರೈಸ್. ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೫ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇವು ಆಡಳಿತ, ಧರ್ಮ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಶಾಸನಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವಿಷಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳು ರಾಜರ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳು ಕೆರೆ-ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಮಾರಾಟದಂತಹ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿವೆ.

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ

ಆರಂಭಿಕ ಶಾಸನಗಳು ಹಳೆಗನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ವಿವಿಧ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಲಿಪಿಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ

ಈ ಶಾಸನಗಳು ಕೇವಲ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭೂಮಿಯ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ದಾನದ ಶಾಸನಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಆಡಳಿತಗಾರರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಯೂ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಗಳು ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿವ

ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ

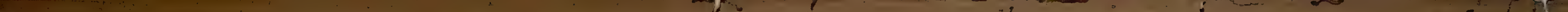

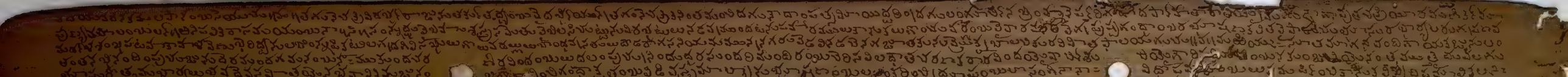

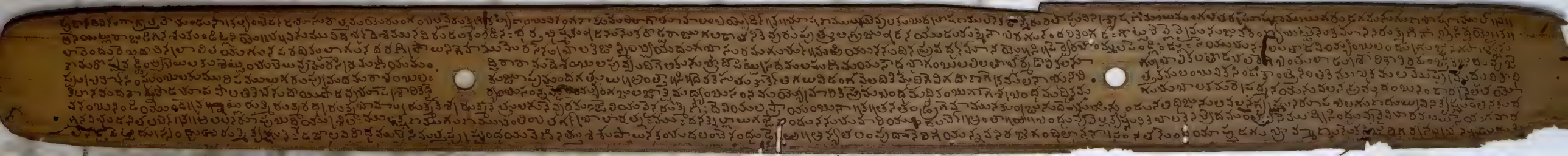

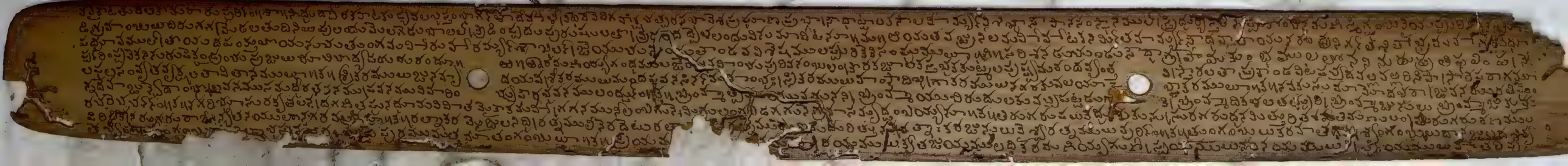

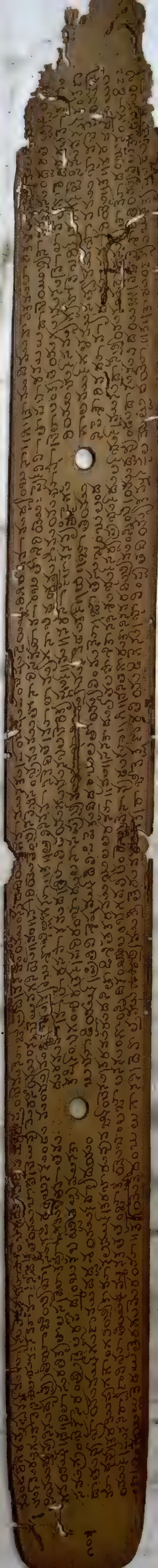

ಜಲಜಾಕ್ಷಿಯರ ಕೂಡಿ ಜಲಕೇಳಿಯಾಡಿದ ಜಲಜಾಕ್ಷನೆಂಬ ಜಲಜಾಕ್ಷನೆಂಬ ಜಲಜಾಕ್ಷನೆಂಬ

ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಗಂಭೀರ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಾಮೋಘಲಾಂಛನ ಜೀಯಾತ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥಸ್ಯ ಶಾಸನಂ ವೃಷಭೇಶಿನಃ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯ ಕೊಂಗುಣಿವರ್ಮ ಧರ್ಮಮಹಾರಾಜರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯಂ ಸಂವತ್ಸರಂ ಪ್ರತಿವರ್ಷಂ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಮಾಗಿ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಅವರ ಪಾದಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಸಾಮಂತರುಂ ಮಹಾಸಾಮಂತರುಂ ಮಹಾಪ್ರಧಾನರುಂ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡದಂಡನಾಯಕರುಂ ಮಹಾಪ್ರಾಕಾರರುಂ ಮಹಾಪ್ರಶಾಸ್ತಾರರುಂ ಮಹಾಪ್ರತಿಹಾರರುಂ ಮಹಾಸೇನಾಪತಿಗಳುಂ ಮಹಾಪುರೋಹಿತರುಂ ಮಹಾಮಂತ್ರಿಗಳುಂ ಮಹಾಮಂತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳುಂ ಮಹಾಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಗಳುಂ ಮಹಾಸಾಧನಾಧಿಪತಿಗಳುಂ ಮಹಾಪ್ರಮಾತೃಗಳುಂ ಮಹಾಪ್ರಮಾಣಿಗಳುಂ ಮಹಾಪ್ರಮಾಣಾಧಿಕಾರ

ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಯೇ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿ ಸಹಿತ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣವ

ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕ

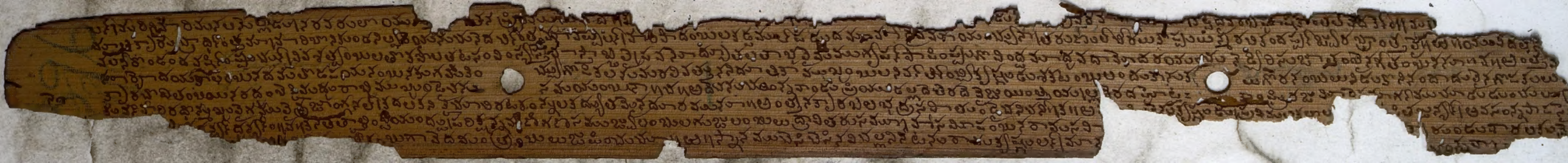

TEL
B.412